

Бог, хришћани, као најмудрији и најправеднији, када су људи живели и по природном закону и под законом (Мојсејевим) и под благодаћу, испољавао је различите видове кажњавања, да би уверио да се Он свети за грех и кажњава оне који греше, такође, да потврди да је закон истинит, да преплаши грешнике и тако их одврати од греха. Али у наше дане, пошто је већ показао довољно примера одмазде за различите преступе, „сваки преступ и непослушност доби заслужену казну“ (Јевр. 2, 2), дуго трпи и не кажњава више свакога у овом животу, убрзо након греха, да се не би слободна воља човекова принуђивала силом, већ да пребива у слободном избору врлине. Дао је законе, који грешницима одређују казне; потврдио их је примерима кажњавања; поучио нас да ово време није време исплате, али долази дан у који ће сваки примити по дељима својим. Бог више не даје примере честих и оновремених кажњавања да би човек био без принуде и да праведно задобије или вечни живот за врлину или вечну муку за грех.

И сада се дешава да грешници бивају кажњавани, премда не сви, и не толико често, нити одмах након учињеног греха као што је то било раније, али ми, или као глуви не чујемо, или као слепи, не видимо казне Божије. Охладнела је ватреност у вери, због чега и запушавајући уши и затварајући очи, мислимо да казне које видимо или о којима слушамо, нису од Бога послане, већ се збивају или случајно или по природним законима. Али када отворимо очи вере видимо да и до данашњег дана има гре-

шника који бивају кажњавани, као и праведника који страдају. Све до ових времена Бог кажњава грешнике као детољубиви отац, да би их покренуо на покајање и да им умањи будућу казну, а праведнике, да би проверио њихово трпљење и исплете им венце славе.

Дакле, хришћанине! Уколико имаш невоље или си немоћан, или страдаш на ма који начин, радуј се! Великодушно подноси и прослављај бесконачно милосрднога и свемилостивога Бога. Јер, уколико си грешник, онда је кажњавање балзам на ране греховне: „посетићу палицом безакоња њихова“ (Пс. 88, 33). Твоје су несреће доказ Божије љубави: „кога Господ љуби, онога и кара“ (Приче. 3, 12). Твоја је несрећа глас Божији, који те призива на покајање: „удара сина призива на покајање: „удара сина којег прима“. Таква те страдања ослобађају вечне муке: „милост Моју нећу уклонити од њих“ (Пс. 88, 34). Уколико си пак, праведан, твоја ти страдања плету венац, твоје ти жалости припремају радост неизрециву, и твоје беде – вечну славу. Привремена страдања, упоређивана са неизрецивом славом и радошћу која те очекује, занемарљива су: „страдања садашњег времена нису ништа према слави која ће нам се открити“ (Рим. 8, 18). Дакле, слободно тугуј када видиш да свакодневно грешиш и дане проводиш у богатству и задовољствима, нимало не искусивши несрећу. У том случају плачи неутешно, изливајући реке суза. Јер Бог те је напустио због твојих безакоња, а казна те твоја чека у страшни дан суда. „Чува се безбожник за дан зли“ (Приче, 16, 9). Амин.

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ШЕСТА НЕДЕЉА ПО ВАСКРСУ - СЛЕПОРОЂЕНОГА

свети мученик Талалеј, св. преп. Стефан Пиперски

Јн. 9, 1 – 38, зч. 34; Дай. 16, 16 – 34, зч. 38.

Архиејиској Никифор (Теошокис)

БЕСЕДА О КАЖЊАВАЊУ ГРЕШНИКА У ОВОМЕ СВЕТУ

Н едоумицу око тога зашто се слепи родио као слеп разрешио је Богочовек Исус, рекавши да се родио слеп, да би се Бог прославио у њему. Међутим, кажњавања којима и до дана данашњег видимо да се кажњавају многи људи, бацају многе нездравомислеће и надмене, који се осмељују да оповргавају свепремудри Промисао Бога, безграничнога у моћи, у бездан неразумности. Видимо да и праведници и грешници бивају кажњавани; такође и праведнике који умиру спокојно и срећно, а такође и грешнике. Заиста: „судови су Твоји бездан многи; Како су неиспитиви судови његови и неистраживи путеви његови“ (Пс. 35, 7; Рим. 11, 33)! Стога „ко познаде ум Господњи? Или ко му би савјетник?“ (Рим. 11, 34). Међутим, наш разум, који је Бог даровао свакоме човеку, просвећен светлошћу Светога Писма, макар нам донекле може представити узрок ових кажњавања, којима Бог у овоме свету кажњава неке људе.

Читамо Свето Писмо и видимо да Бог неке грешнике кажњава, док не-

ке од њих казне заобилазе и све им добро бива. Бог кажњава Фараона, Надава, Авиуда, Саула, Авесалома, Ахава, Навуходносора и безбројне друге; Ровоам, Авија, Амврије, људи преиспуњени злобом и безбожношћу, мирно се упокојавају и почињају са својим прецима. Потпуно исто се догађа и у наше време: неки од грешника бивају кажњавани, а други спокојно умиру. Који је разлог овога? Тај што уколико би Бог у овоме животу кажњавао свакога грешника, онда би врлина била вршена по принуди, а не по слободној вољи; тада би се свако приклањао врлини, не по своме сопственом избору, као нечему корисном и спасоносном за душу, већ по морању, бојећи се брзе и неизбежне казне. Зато би врлина на тај начин била лишена свога својства или карактера – да буде милостива сама по себи, а Бог, по законима Своје правде, не би могао да увенча врлинске, јер се људи тада не би држали врлине ни због љубави према Њему, ни због усрдности у добру, ни ради наслађивања вечним Царством, ни ради избегавања бесконачних мучења, већ

email: kontakt@manastirpodmaine.org
интернет презентација: manastirpodmaine.org

ради страха од телесне и времене казне. Тада врлина, кажем, не би имала никакву вредност, никакву награду, јер би се тада човек покоравао законима слично као што се коњ покорава узди или во јарму, од којих се први боји бича, а други штапа. Уколико би Бог све грешнике кажњавао у овом животу онда би будући Суд био сувишан: људи пак, видећи да Господ награђује пре смрти, сматрали би себе свемогућима и душом би умрли. Пошто пак, ми верујемо да је Бог најправеднији, онда видећи неке грешнике како бивају кажњавани у овоме животу, треба да се уверимо да постоји и други, будући живот и да ће доћи дан у који ће Бог казнити те безаконике који су остали некажњени. То што неке нарушитеље Закона Божијег, Бог и овде кажњава, то је због тога да би укротио и застрашио зле и распусне и демантовао то да Он не промишља о свему и да не види дела људска. Јер ако би сви до једног, који чине безаконја остали некажњени онда би се грех намножио без икаквог страха: људи би се препустили злим делима и одбацили би Промисао свемогућег Бога.

Али које грешнике Бог кажњава у овоме животу, а које оставља некажњенима? Једни тврде да Бог у овоме животу кажњава оне којих се јако узгнушао због њихових превеликих безаконја и јако се разгневио на њих, а оне који су мало и повремено грешили оставља некажњенима. Али ми у Светом Писму видимо супротно овоме. Јер ево шта Свети Дух сведочи о грешницима који бивају кажњавани: „кога љуби Господ онога кара, и као отац сина који му је мио“ (Приче. 3, 12). А о онима који остају без кажњавања пише

овако: „Нећу карати кћери ваших кад се курвају, ни снаха ваших кад чине прељубу; јер се они одвајају с курвама и приносе жртве с неваљалијем женама“ (Ос. 4, 14). Ко из овога неће увидети да грешнике који су кажњени у овоме животу, иако су мало сагрешили, Бог и даље воли, али кажњавањем их приводи на покајање, и када се раскају, прима их међу Своје синове; а они који поново греше и ни мало не бивају кажњавани, јесу недоступни због тежине њихових безаконја и напуштени од Бога? И заиста је тако: јер они који бивају кажњавани или се раскајавају и добијају коначан опроштај грехова, ослобађају се вечне муке; или ако се и не поправљају, у крајњој мери, за мучења која овде претрпе, умањује им се казна која их очекује у вечности. Ово нам сами Бог потврђује: „посетићу палицом безаконја њихова и ранама неправде њихове; али милост Моју нећу уклонити од њих“ (Пс. 88, 33 – 34). Али за оне грешнике који никада у овоме животу не бивају кажњавани и никада се не кају, остављена је вечна мука у будућем веку: „Чува се безбожник за дан зли“ (Приче 16, 9). Зато је неки од древних мудраца рекао: сваки човек који схвата да је погрешно, нека моли Бога да га казни. Добро нам је уколико не чинимо дела достојна мучења, а ако пак и учинимо нешто такво, боље и да будемо тако кажњени, да би смо у овоме свету примивши достојну казну, у будућем нашли покој у наручју Авраамовом (Ориген, 776, т.1. в. Бесед.).

Видимо, пак, да се то исто догађа и са праведнима. Некима је добро у овоме животу и бивају прослављени, други страдају и бивају гоњени.

Јосиф седи у царским кочијама, али Јов је на ђубришту. Давид је на царском престолу, Јеремија бачен у ров. Данила поштује Навуходоносор, а Михеја седекија срамно удара. Немојте се саблажњавати овиме, браћо, јер Бог прославља неке од праведника у овоме свету да би људи, видећи то, прослављали врлину, заволели је и утврђивали се у њој; а неки од светих страдају ради тога да би била искушана њихова великодушност, да би у свету засветлила светлост њихове врлине, да се удостоје двоструких почести и венаца и да се њиховим трпљењем прослави Бог, Који ове праведнике искушава страдањима, за које зна да ће бити храбри у страдању, чврсти у побожности и да ће превазићи остале напредовањем у врлини. Тако је Јова искушао многим недаћама. Почујте, пак, шта о њему сведочи: „јеси ли видио слугу мојега Јова? нема онакога човјека на земљи, добра и праведна, који се боји Бога и уклања се ода зла“ (Јов. 1, 8).

Али зашто се некада грешник кажњавао и за само један грех, а сада за такав исти, или још и тежи преступ не добија никакву казну? Неки несрећни човек је сакуљао мало дрва у суботу – и Бог је заповедио да га за тај преступ убију камењем: „нека се погуби тај човјек; нека га заспе камењем сав збор иза окола“ (Број. 15, 35). Сада пак, многи чине овај исти преступ у овај дан, презирући празнике Божије? Колико, кажем, не само сакуљају, секу и носе дрва у дане светих празника, већ и сеју, жању, купују и продају и раде свакакве радове? Колико их само не користи празничне дане за молитву, већ за пијанство, не за славословљење Бога, већ за празнословље, не за

долажење у Цркву, него у позоришта, кафане, јавне куће? Колико их је само који дочекују празнике, не да би душу очистили, него да скину са себе узду целомудрености и да чине греховна и безаконна дела, па међутим не бивају ни камењем убијени, нити умиру? Маријам и Арон осуђују свога брата Мојсеја што је узео Мадиијамку за жену, рекавши му тек две прекорне речи: „зар је само преко Мојсија говорио Господ? није ли говорио и преко нас?“ (Број. 12, 2, 10) – и одмах је уследила казна: губа по читавом њеном телу, тако да је била бела као снег. Колико је само у наше време таквих који пред многима, не само да осуђују свога брата, него га и клеветају и „против сина матере своје постављају замку“ (Пс. 49, 20)? Колико их је који и на саме свештене оце, упућују оштре речи са језиком попут бритве, а на њима нема ни трага од губе? Уза, пошто се осмелио да руку своју пружи ка кивоту „удари га Бог“, тамо, „те умрије ондје код ковчега Божијега“ (2Цар 6, 7); а како је данас много оних који смело пружају руку не само на кивот Божији, већ и на саму свесвету тајну свете Литургије – међутим нити их смрт погађа нити ма каква друга казна? Једни, попут Ахара, грабе и краду црквене Богопосвећене ствари; други се изједају од зависти и озлобљавају на своју браћу више него Саул на Давида; трећи су опседнути среброљубљем и лажу више него Гијезије; једни сагрешују као у дане Нојеве, други чине светогрђе као Ананија и Сапфира; трећи презиру свештенике, као што је Павла презирао првосвештеник Ананија. Међутим сви ови не бивају кажњавани као они.